

Aulis Sallinen

KAKSI MYYTILLISTÄ KUVAA
Two Mythical Scenes

orkesterille · *for orchestra*

Op. 1
(1956/2020)

SCORE

Aulis Sallinen (s. 1935): *Kaksi myytillistä kuvala orkesterille op. 1*

Aulis Sallinen tunnetaan parhaiten kuudesta oopperastaan, mutta rinnan oopperoiden kanssa hän on jatkuvasti ollut aktiivinen soitinmusiikin säveltäjä. Jo ennen ensimmäisenä hänen oopperoistaan valmistunutta Ratsumiestä (1974) hän oli säveltänyt kaksi sinfonialla, muita orkesteriteoksia, viulukonserton ja monia laajamuotoisia kamarimusiikkiteoksia, mm. neljä jousikvartettoa.

Sallisen varhaiset soitinteokset edustavat hänen tuotannossaan tyylillisen etsinnän kautta. Hän opiskeli 1950-luvun jälkipuolella Sibelius-Akatemiassa ensin kansallista uusklassismia edustaneen Aarre Merikannon ja tämän jälkeen juuri tuolloin uusklassismista dodekafoniaan edenneen Joonas Kokkosen oppilaana. 12-säveltekniikka oli saavuttanut laajemmin suosiota ajan suomalaisessa musiikissa, ja myös Sallinen antoi sen vaikuttaa musiikkiinsa. Siitä ei kuitenkaan tullut hänelle varsinaista tyylin perustaa vaan vain lyhyeksi jänyt sivujuonne, josta hän siirtyi 1960-luvun aikana kohti ominta tyyliään, tunnepitoista ja vahvailmeistä uustonaalista ilmaisua, joka on hallinnut erilaisin painotuksin hänen tuotantoaan 1960-luvun lopulta lähtien.

Kaksi myytillistä kuvala orkesterille on valmistunut 1956, jolloin Sallinen opiskeli toista vuotta Aarre Merikannon oppilaana. Teoksen kantaesitys toteutui kertoman

mukaan Merikannon voimakkaan painostuksen seurauksena keväällä 1957, jolloin orkesterina oli Sibelius-Akatemian oppilasorkesteri ja kapellimestarina Jussi Jalas. Teos sai opusnumeron 1, koska se oli Sallisen ensimmäinen julkisesti esitetty orkesteriteos.

Sallinen on kertonut, että teoksen innoittajana on ollut Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran 1947 julkaisema kirja *Myytillisiä kuvia*. Sävellyksen toinen osa Kalmanvään joulukirkko pohjautuu tarinoihin, joissa kuolleet nousevat haudoistaan varhain jouluaamuna omaan jumalanpalvelukseensa ennen varsinaista jouluaamun seremoniaa. Avausosa Kulkue on kuvitelma kalmanvään siirtymisestä kirkkoon.

Vuonna 2020 Sallinen kävi partituurin läpi auttamalla omien sanojensa mukaan "pienin muutoksin runsaat kuusikymmentä vuotta nuorempaa ja kokemattomampaa itseään". Hän on todennut, että "kyseessä oli tarkennuksia nyanssien, jousitusten ja joidenkin ylimenojen suhteen". Teoksen perusrakenteen sekä rytmisen ja harmonisen maailman hän halusi säilyttää alkuperäisenä nuoren tekijän ratkaisuja kunnioittaen.

— Kimmo Korhonen

Aulis Sallinen: Two Mythical Scenes for Orchestra, Op. 1

Aulis Sallinen (b. 1935) is best known for his six operas, but he has been constantly active in composing instrumental music, too. Even before the completion of his first opera, *The Horseman* (1974), he had written two symphonies, other orchestral works, a violin concerto and a wealth of large-scale chamber music including four string quartets.

In his early instrumental works, Sallinen was still seeking to establish a style of his own. He had studied at the Sibelius Academy in the late 1950s, first with Aarre Merikanto – a composer representing a national brand of Neoclassicism – and then with Joonas Kokkonen, at that time just transitioning from Neoclassicism to dodecaphony. Twelve-tone music had won fairly widespread acceptance in contemporary Finnish music, and Sallinen was influenced, too. Dodecaphony would not, however, be a lasting mode of composition for him. Rather, it constituted a mere diversion from which, in the 1960s, he travelled towards an idiomatic style all of his own: the neotonal, strongly expressive idiom rich in feeling that has dominated his music ever since.

Two Mythical Scenes for orchestra was completed in 1956, when Sallinen was Aarre Merikanto's composition student for

his second term. The work received its premiere performance only after a good deal of pressure from Prof. Merikanto's side, and was finally premiered in a concert by the Sibelius Academy Symphony Orchestra, conducted by Jussi Jalas. The work received opus number 1, as it was the first publicly performed work by Sallinen.

The composer has told that he was inspired by a 1947 book published by the Finnish Literary Society (SKS) *Myytillisiä kuvia* (Mythical Scenes/Images). The second movement of the work, *Kalmanvään joulukirkko* (*The Christmas Service of the Dead*) is based on the stories in which the dead rise from their graves early in the Christmas Day morning to attend their own special ceremony led by a dead priest. The opening movement *Kulkue* (*Procession*) depicts the dead in a procession towards the church.

In 2020 Sallinen revised the score slightly. In his own words "with very small changes helping the sixty years younger and less experienced self". The revisions mostly concerned nuances and dynamics, bowings and some bridges. The original structure, rhythmic and harmonic world is still the same as they were when young Sallinen composed the work in 1956.

— Kimmo Korhonen

STRUMENTI DELL' ORCHESTRA

Flauti 1 & 2
Oboi 1 & 2
Clarinetti 1 & 2 in Si♭
Fagotti 1 & 2
Corni 1–3 in Fa
Trombe 1 & 2 in Si♭
Tromboni 1–3

Timpani
Percussione: Marimba, Campane, Tamburo militare, Gran cassa

Archi

•

Kantaesitys · *Premiere performance*
May 24, 1957, Sibelius Academy Symphony Orchestra, Jussi Jalas, conductor

I Kulkue · *Procession* 1
II Kalmanvään joulukirkko · *Christmas Service of the Dead* 22

PÄÄTTÄJÄISKONSERTTI
perjantaina toukok. 24 p:nä klo 20
Konservatoriossa

SIBELIUS-AKATEMIAN ORKESTERI
Johtaja: *Jussi Jalas*
Solisti: *Seppo Kurki*

OHJELMA

JEAN SIBELIUS: *Finlandia*
(joht. Teppo Lindholm)
Viulukonsertto, I osa
(Seppo Kurki)
Festivo
(joht. Alpo Yrjölä)

AULIS SALLINEN: *Mytillisiä kuvia I ja II*

LEEEVI MADETOJA: *Sinfonia N:o 2*
Allegro moderato
Andante
Allegro non troppo
Andantino

Kantaesitykskonsertin ohjelma
24.5.1957 · *Program of the*
premiere concert on May 24, 1957.

Lähde: Aulis Sallisen kokoelmat.
Source: *Aulis Sallinen's collections*

Omistettu Aarre Merikannolle

KAKSI MYYTILLISTÄ KUVAA orkesterille

Dedicated to Aarre Merikanto

TWO MYTHICAL SCENES for orchestra

AULIS SALLINEN
Op. 1 (1956/2020)

I – Kulkue – *Procession*

Larghetto $\text{♩} = \text{c. } 60$

Musical score for the first section, I – Kulkue – *Procession*. The score consists of eight staves of music for various instruments. The instruments listed from top to bottom are: Flauti 1.2, Oboi 1.2, Clarinetti 1.2 in Si♭, Fagotti 1.2, Corni in Fa 1.2, Trombe in Si♭ 1.2, Tromboni 1.2, and Timpani. The music is in common time (indicated by a '3' over the staff) and consists of a series of eighth-note rests followed by a single eighth note. The dynamics are generally soft.

Larghetto $\text{♩} = \text{c. } 60$

Musical score for the second section, I – Kulkue – *Procession*. The score consists of six staves of music for different instruments. The instruments listed from top to bottom are: Violini I, Violini II, Viole, Violoncelli, and Contrabbassi. The Violoncelli and Contrabbassi staves contain more complex musical notation, including slurs, grace notes, and dynamic markings like *p*, *poco*, and *pp*. The dynamics transition from *p* to *poco* to *pp*.

8

Fl. 1
Fl. 2

Ob. 1
Ob. 2

Cl. in Si♭ 1
Cl. in Si♭ 2

Fg. 1
Fg. 2

Cor. in Fa 1
Cor. in Fa 2

Tr. in Si♭ 1.2

Tbn. 1
Tbn. 2

Timp.

Vl. I

Vl. II

Vle

Vc. (div.)

Cb. (div.)

Flute 1 and 2 play eighth-note patterns starting at measure 8. Oboe 1 and 2 play eighth-note patterns starting at measure 8. Clarinet in Si♭ 1 and 2 play eighth-note patterns starting at measure 8. Bassoon 1 and 2 play eighth-note patterns starting at measure 8. Horn 1 and 2 play eighth-note patterns starting at measure 8. Trombone 1 and 2 play eighth-note patterns starting at measure 8. Timpani remains silent throughout. Violin I and Violin II remain silent throughout. Viola plays eighth-note patterns starting at measure 8. Cello (div.) plays eighth-note patterns starting at measure 8. Double Bass (div.) plays eighth-note patterns starting at measure 8.

mp

mp

f

f

espr.

mp

p

p *poco*

p *poco*

pp

pp

poco

arco

p

(p)

pizz.

p

accel. Più mosso $\text{♩} = \text{c. } 92$

15

Fl. 1 f
Fl. 2 f

Ob. 1 $\text{mf}^3 - \text{f}$
Ob. 2 $\text{mf}^3 - \text{f}$

Cl. in Sib 1 $\text{mf}^3 - \text{f}$
Cl. in Sib 2 $\text{mf}^3 - \text{f}$

Fg. 1 $\text{mf} - \text{f}$
Fg. 2 $\text{mf} - \text{f}$

Cor. in Fa 1 mf
Cor. in Fa 2 mf

Tr. in Sib 1.2

Tbn. 1
Tbn. 2

Timp.

accel. Più mosso $\text{♩} = \text{c. } 92$

Vl. I div. mp
 mp

Vl. II mp

Vle mp

Vc. unis.
 $f - \text{mp}$
 $f - \text{mp}$

Cb. arco unis. $\text{f} - \text{mp}$
 $f - \text{mp}$ pizz.

Fl.

Ob.

Cl. in Sib

Fg.

Cor. in Fa

Tr. in Sib

Tbn.

Tim.

Vl. I

Vl. II

Vle

Vc.

Cb.

accelerando al

26

Fl. 1.2
Ob. 1.2
Cl. in Sib 1.2
Fg. 1.2

Cor. 2.3 *a 2*
p

accelerando al

Vl. I
Vl. II
Vle
Vc.
Cb.

Tempo più allegro $\text{♩} = \text{c. } 120$

Fl. 1.2
Ob. 1.2
Cl. in Si \flat 1.2
Fg. 1.2
Cor. in Fa 1.2

Tempo più allegro $\text{♩} = \text{c. } 120$

Vi. I
Vi. II
Vle
Vc.
Cb.